

Tariff 2021, Forhandling, mekling, streik; Hva nå?

Høst, 2021

Arbeidslivsdirektør, Tor Arne Gangsø

KS – største arbeidsgiverorganisasjonen i offentlig sektor

Lønnsmasse

288,5

milliarder
(inkl. sosiale
kostnader)

ca

Ansatte

450 000

personer
(364 000 årsverk)

Sysselsatte

20 %

om lag 20 % av
de sysselsatte i
Norge

Lønn

1,5 av 10

får all lønn
forhandlet lokalt.
Øvrige i kombinasjon
av sentralt og lokalt
oppgjør

«Kar

– L
for
sk
ikk

<
lær
lær

Ufaglærte bak nesten ett av fem lærerårs

Nesten 20 prosent av lærerårs sentralbyrå (SSB). Tallene be

NTB

PUBLISERT Søndag 05. september 202

– Jeg har sagt det før: Alarmklokken Utdanningsforbundet Steffen Hand

Ifølge [SSB-rapporten](#), som ikke er t lærerutdanning for 17,5 prosent av

I videregående skole var andelen år

– Disse tallene, som er fra 2020, kar samme høye nivå i mange år, sier t har prøvd å rette søkelyset mot pro

Les også: [SV-leder Audun Lysbaki med lærermangelen](#)

Skuffet over Erna

– Det er alarmerende at KS, som er stor del av arbeidsgiveransvaret, na et problem at så mange som har lærerjobb, ikke har lærerutdanning, sier han.

TØFT SKOLEÅR: Statsminister Erna Solberg og kunnskapsminister Guri Melby besøkte klasse 2B med lærer Figen Demirci på Ellingsrudåsen skole i Oslo under skolestarten på det krevende skoleåret 2020/21 i høst. Til høyre: rektor Thomas Hansen. Foto: Håkon Mosvold Larsen, NTB

Lærere utslitt av corona-skolen – halvparten har vurdert ny jobb

e

Over 600 vil jobbe hos Ann-Mari: – Vi er for å stå for noe

Hundrevis vil bli lærer i skole som ennå ikke er bvgd

høsten, men skolen står først ferdig

Rosenborg skole i Trondheim. Foto: Kari Oliv Vedvik.

ÅSSIDEN: Totalt fikk hun lederteam har nå hektiske jobbsøkere skal vurderes

Ved denne Trondheims-skolen har de 60 søkere til én lærerjobb

Tariffperiodene frem til 2014

- Mekling hvert hovedoppgjør
- Streik med alle i 2010 og 2012, streik med Unio i 2008 og 2014

Tariffoppgjørene fra 2015-2018

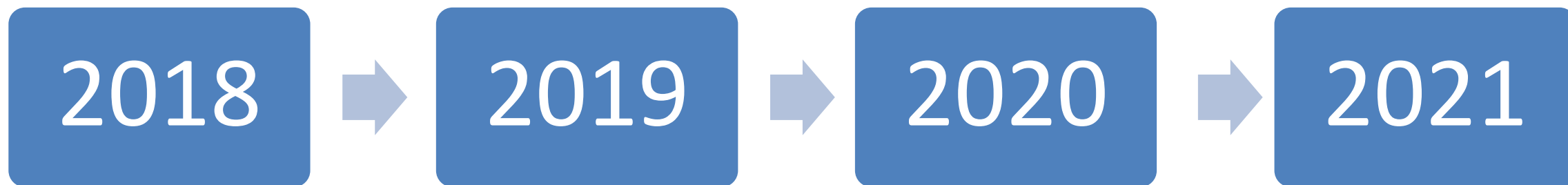
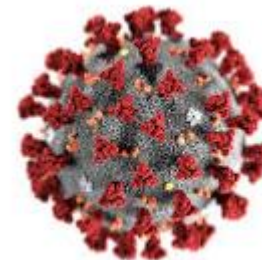
- Fire oppgjør med forhandlingsløsninger med alle

Tariffoppgjørene 2019, 2020, 2021

- Forhandlings-/meklingsløsning med alle unntatt Unio
- Uniomekling 2019, NSF/Utdf-mekling 2020, Uniostreik 2021

Et lite «tariff-arkeologisk» tilbakeblikk

Forhandlings-
løsning, men «NSF-
nei» i uravstemning

Lønnsloft for
høyskolegruppene,
men likevel
mekling med Unio

1,70 %
mekling etter
uravstemning-NEI
fra NSF/Utd.

Lønnsoffensiv fra
(samlet) Unio
STREIK

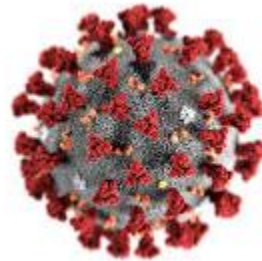
FORHANDLINGS- ELLER MEKLINGSLØSNING HVERT ÅR MED DE ANDRE

Økonomi 2020

«KS vil bidra til å sikre en ansvarlig lønnsvekst. I lønnsfrontfaget legges til nye økonomiske rammen og kommunepengene. Overhengende lønnsvekst er beregnet til om lag 1,6%. Det gir et visst økonomisk overskudd i 2020.»

* Lønnsvekst: 0,3% + 1,3% = 1,6%

Reallønna – som knapt har økt i 2019 – ligger an til å øke med vel en prosent i 2019 og enda litt mer i 2020.

Tariff 2021: Rikslønnsnemnda gir KS full støtte i lønnstvisten med Unio

- Meklingsløsning med “alle” unntatt Unio
- Uniostreik stoppet av tvungen lønnsnemnd 4.6
- Rikslønnsnemnda avgjorde I dag at Unio får de samme lønnstilleggene som øvrige sa *ja* til
 - Virkningsdato blir 4. juni

Tariff 2022 – «vårens vakreste eventyr" - hva er utfordringsbildet ?

Veien ut av pandemien

- økte forventninger til lønnsvekst?
- Nødvendig omstilling til nye arbeidsformer og oppgavedeling

Behov for å revitalisere lønnspolitikken for å møte rekrutteringsutfordringer og muligheter til å prioritere

- Unios lønnsoffensiv utfordrer
 - Fellesskapet (og viljen til å finne løsninger?)
 - relasjoner – prosesser – prioriteringer
 - forhandlingsordningen

noe av

Hvis en gruppe skal ha en vesentlig større del av «kaka», hvem skal da ha mindre?

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet

Gruppe 1	Stillinger uten særskilt krav til utdanning
	Fagarbeiderstillinger/ tilsv. fagarbeiderstillinger
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning
Gruppe 2	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad
	Lektor med tilleggsutdanning

Innholdet i gruppen; Lærere og stillinger med krav om 3-årig U/H utdanning:

Samlet sett er det 68.700 årsverk i stillingsgruppen. Sykepleier står for 20.000 av dem, mens øvrige stillinger står for over 48.000. Et sentralt tillegg rettet mot sykepleiere, treffer altså 48.000 andre årsverk i samme slengen.

Stillingskode	Hovedbenevnelse	Årsverk	Andel årsverk
7174	SYKEPLEIER	20 334	30 %
7637	PEDAGOGISK LEDER	9 530	14 %
6675	MILJØTERAPEUT	8 040	12 %
6559	KONSULENT	5 708	8 %
6455	VERNEPLEIER	5 618	8 %
7531	SAKSBEHANDLER	3 663	5 %
6709	BARNEHAGELÆRER	3 428	5 %
7961	LÆRER	2 768	4 %
7168	SOSIALKURATOR	2 726	4 %
6508	BARNEVERNSPEDAGOG	1 436	2 %
7066	FYSIOTERAPEUT	1 227	2 %
6517	ERGOTERAPEUT	1 115	2 %
7534	SOSIONOM	911	1 %
XXXX	ANDRE KODER	2 179	3 %

-Hvorfor kan dere ikke bare gi alle sykepleierne høyere lønn i sentrale forhandlinger?

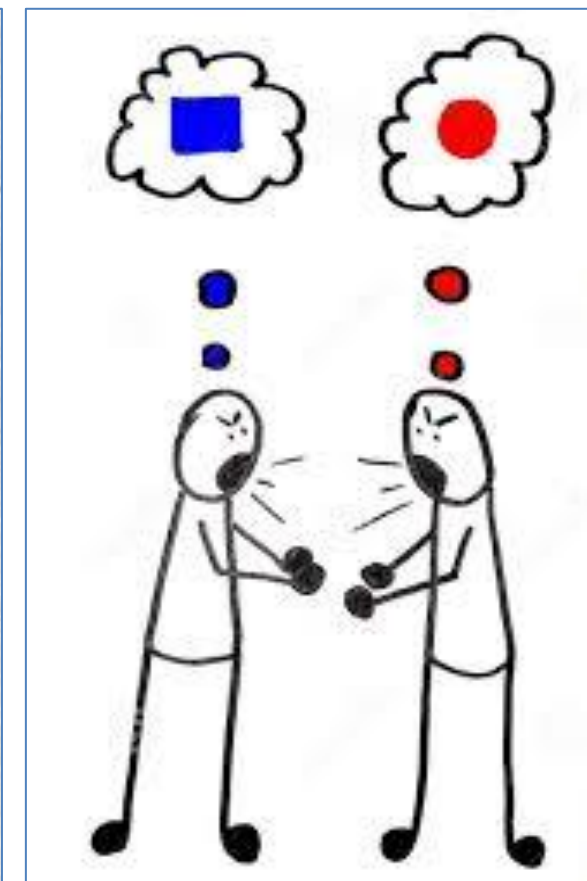
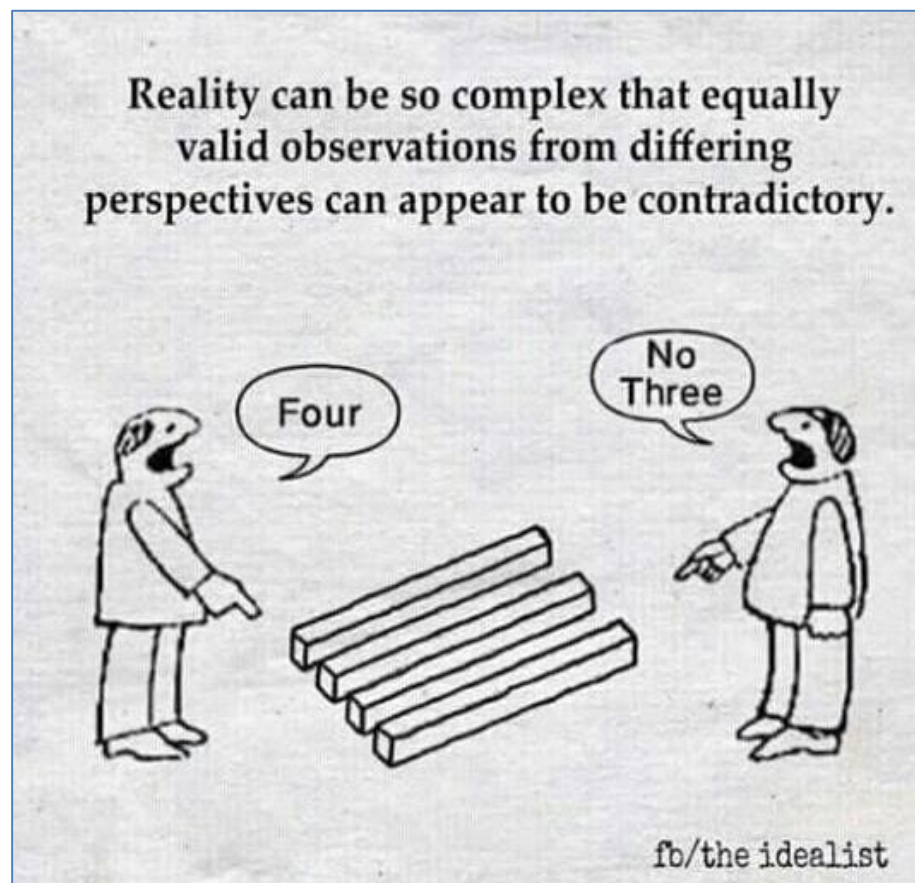
- Fordi lønnstillegg gis til en stillingsgruppe
- Sykepleier er en av mange stillingskoder i stillingsgruppen «Stillinger med krav om 3-årig UH-utdanning»
 - Det er 68.700 årsverk i denne stillingsgruppen
 - Sykepleier står for 20.000 av dem
 - Øvrige stillinger som barnehagelærer, sosionom o.a står for over 48.000 årsverk
 - Et sentralt lønnstillegg rettet mot sykepleiere, treffer altså 48.000 andre årsverk i samme slengen.

Lønnssystemet legger opp til at lønnstillegg skal gis både lokalt og sentralt.
Sentrale stillingsgrupper gir en viktig likelønnseffekt – lik minstelønn for lik utdanningslengde
Lokale lønnstillegg gir mulighet for lokalt handlingsrom, basert på lokal lønnspolitikk

«Kampen om fakta»

Dilemmaer:

- «Kampen om fakta» gjør at nyanser forsvinner – svart/hvitt-diskusjoner!
- «Svartmaling» vs «skjønnmaling»
- Tall vs tiltak
- Skal vi ta «Kampen om fakta»?
- «Play their game» eller «Play our game»?

Lønnsutvikling for KS-området de siste årene (kap 4 = sentrale forhandlinger, 90% av de ansatte)

	Anslag frontfags- ramme	NHO- bedrifter i industrien	Kap. 4	Kap. 4, gruppe 1	Kap. 4, gruppe 2*
2016	2,4	1,9	2,5	2,6	2,5
2017	2,4	2,4	2,4	2,5	2,4
2018	2,8	2,6	2,9	2,8	2,9
2019	3,2	3,1	3,5	3,5	3,7
2020	1,7	2,2	1,7	1,5	2,0
Samlet vekst 2015-2020		12,8	13,7	13,6	14,2

* Utdanningsgrupper
som sykepleier og
lærere, etc

- KS representerer alle kommunene og fylkeskommunene. Folkevalgte, ledere, ansatte og tillitsvalgte jobber samme for å gi gode og effektive velferdstjenester på vegne av **fellesskapet. En tariffavtale!**
- Arbeidsgiverorganisasjonen KS må samle **hele laget** – og legge vekt på at alle ansatte er viktige for å tilby gode tjenester.
- Samtidig varierer rekrutteringsutfordringene og **lønnspolitikken** må ta hensyn til det

«Årshjul – forhandlinger i KS-området

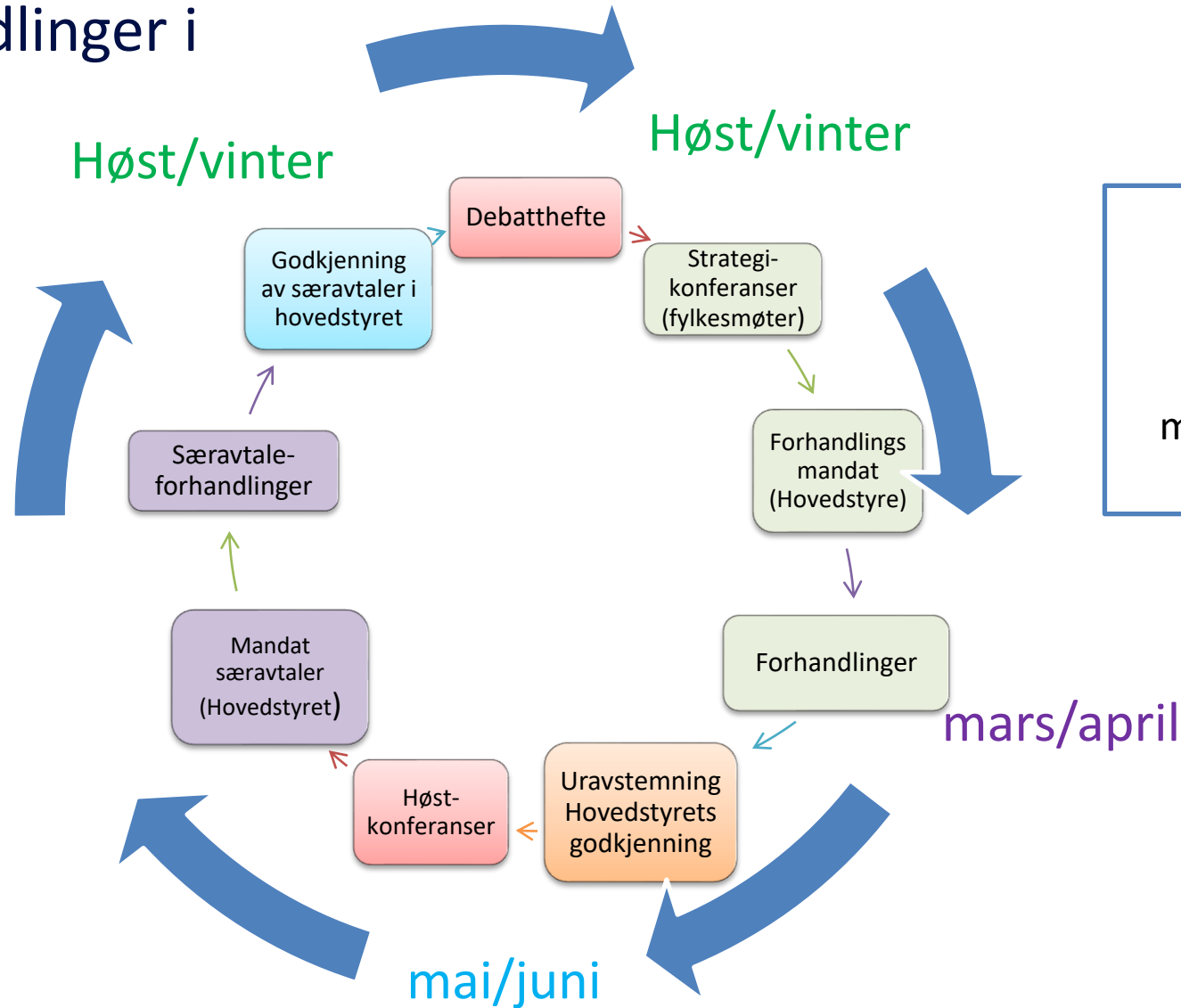
Høst/vinter

Høst/vinter

Andre halvår:
Forberedelser og gjennomføring av særavtaleforhandlinger

Første halvår:
Forberedelser og gjennomføring av hoved- og mellomoppgjør (inkl lønn)

Forankring og medlemsdialog via fylkesstyrrer, høst- og strategikonferanser, debatthefta til politisk behandling i hver k / fk

Forhandlings-
fullmakten
forplikter
kommunene som
må følge
tariffavtalene som
inngås

Medlemsdialog og forankring avgjørende for å *få et felles blikk*
på kortsiktig og langsiktig mål med tariffpolitikken

- Hovedtariffoppgjør har høy prioritet i KS
- Mandat og posisjoner bygger på solid faktagrunnlag og medlemsdialog
- Forankringsstrategi
- Kommunikasjonsstrategi utformes nå

KS har generelt stor troverdighet og legitimitet som representant for kommunesektoren.

KS oppfattes som en profesjonell og pålitelig forhandlingsmotpart.

Men før vårens vakreste eventyr, skal vi forhandle MANGE andre avtaler....

HOVEDAVTALEN

Pensjonsordninger (SFS 2020)

Arbeidstidsavtalen (SFS 2213), Barnehageavtalen (SFS 2201) og Folkehøyskoleavtalen (sfs 2314)

Kommunelegeavtalen (SFS 2305)

Avlasteravtalen (SGS 1030)

Rammeavtale fysioterapi (ASA 4313)

Rammeavtalen med Kopinor (kopiering av opphavsrettslig beskyttet materiale – særlig i skolen)

13. oktober streaming KS
19. oktober Vestland – Bjørn Arild
19. oktober Innlandet –
21-22. oktober Rogaland . Gunn Marit
22. oktober Vestfold og Telemark
25-26. oktober Viken
26-27. oktober Troms og Finnmark –
27. oktober Nordland
11. november Møre og Romsdal
KDU ledermøte 22. oktober
KS storbynettverk 22. oktober
Fylkesordførermøte 29. oktober
Landsstyremøte 2. novembe